

POLYFUNKČNÝ DOM MOYSES V BANSKEJ BYSTRICI

Polyfunkčný dom Moyses sa nachádza v lokalite Belveder, ktorá sa postupne urbanizáciou formuje na novú štvrt' centrálnej zóny mesta Banská Bystrica. Okrem bytových, polyfunkčných domov sú v tomto priestore realizované aj zariadenia mestského a nadmestského charakteru. Samostatný urbanistický blok vytvárajú Hospic Božieho Milosrdenstva a Polyfunkčný dom Moyses – objekty zamerané na sociálnu a zdravotnícku sféru, ktorých investormi je Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Banská Bystrica.

Polyfunkčný dom Moyses je päťpodlažný, vrátane elipsoidnej hmoty v najvyššom podlaží, so zošíkmenou stenou smerujúcou k vedľajšiemu ubytovaciemu objektu Hospicu a jedným podzemným podlažím. Hmotové riešenie odzrkadľuje rôzne funkcie v objekte: prednášková miestnosť – zasklená elipsoidná hmota na najvyššom podlaží, vybavenosť – na prízemí, zdravotnícke prevádzky, ubytovanie a kancelárie vo vystupujúcich hmotách.

Architektonické riešenie

Objekt rešpektuje urbanistickú koncepciu a zasťavára do mestského bloku začatú ústavbu. Svojou hmotou a partem služieb podporuje, resp. vytvára predpoklady pre formovanie výrazného mestského prostredia.

Základná hmota objektu vychádza z geometrických tvarov. Dominantný koncept jednoduchého štvorpodlažného horizontálneho hranolu zdôrazňuje elipsoidná hmota 5. podlažia. Časť základnej hmoty je zrezaná šikmo, čím sa vylepšili hmotovo-priestorové väzby na existujúci ubytovací objekt Hospicu. V zrezanej časti hmoty absentujú prvé 2 nadzemné podlažia (NP), čím vznikol otvorený nástupný priestor.

Toto riešenie spojilo oba komplexy a zároveň otvorilo nevhádzne pohľady na historické veže starého mesta. Kvalitné materiály, ktoré boli pri výstavbe použité minimalizujú poruchovosť celého objektu, ktorý bude poskytovať do súčasnosti jedinečné zdravotnícke služby.

Dispozičné riešenie

Na prízemí, pri vstupe do objektu, je recepcia so stálou službou, ďalej sa tu nachádzajú nájomné priestory, kaviarne s rýchlym občerstvením a lekárne. Významným priestorom vstupnej haly je adoračná kaplnka Svätej Agáty.

Na 2. a 3. NP sú zdravotnícke zariadenie Mammacentrum Sv. Agáty, zamerané na diagnostiku a liečbu onkologického ochorenia prsníka. Jeho členitosť umocňuje aj rozmanité a farebné interiérové riešenie, ktoré navodzuje upokojujúci a optimistický pocit – farebné steny, obklady v hygienických uzloch, ale aj zariadenia v čakárňach, doplnené umeleckými dielami. Na 2. NP je administratívna časť Mammacentra, psychológ, laboratórium, onkologická ambulancia

Lokalita:	Belveder, Banská Bystrica
Developer:	Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Banská Bystrica
Architektonické riešenie:	Ing. arch. Marián Šovčík, CSc., Ing. arch. Pavel Zárís
Spolupráca:	Ing. Miloslava Šovčíková
Generálny projektant:	AMS Partners, spol. s r. o., Banská Bystrica
Vedúci projektant:	Ing. arch. Marián Šovčík, CSc.
Zodpovedný projektant:	Ing. Ida Gregorová
Projektant zdravotníckej technológie:	Hosping, s. r. o., Bratislava – Juraj Varju, Ing. Eva Hlavatá
Generálny zhotoviteľ:	Randa + R s. r. o., Banská Bystrica
Lehoty výstavby:	2007 – 2009

s prislúchajúcou miestnosťou na prípravu cytostatík a aplikačná miestnosť pre 5 pacientov. Pri každom lôžku je vývod medicínneho kyslíka, pacienti sú umiestnení na polohovateľných lôžkach a v bezprostrednej blízkosti majú umiestnený samostatný hygienický bod so sprchou. Na pacientov neustále dozerá sestra, ktorá má priestor spojený priamo s aplikačnou miestnosťou. Na 3. NP je umiestnená najdôležitejšia časť Mammacentra. Pacient prichádza priamo k informačnému pultu, odkiaľ je nasmerovaný do prijímacej ambulancie a následne podľa potreby je posielaný na vyšetrenie sonografom, digitálnym mamografom, prípadne na vyšetrenie na stereotaktickom stole. Jednotlivé miestnosti sú prepojené a každá má prezliekačiaci box. Na výsledky pacient čaká v priestrannej, príjemne osvetlenej čakárni. Pri informačnom pulte sa nachádza aj hygienický uzol i pre imobilných.

kom stole. Jednotlivé miestnosti sú prepojené a každá má prezliekačiaci box. Na výsledky pacient čaká v priestrannej, príjemne osvetlenej čakárni. Pri informačnom pulte sa nachádza aj hygienický uzol i pre imobilných.

Ak sa objaví u pacienta nálež, je zaregistrovaný na lôžkové oddelenie na tom istom podlaží. Cez šatňu sa dostáva do dvojlôžkovej izby. Každá izba má vlastnú hygienickú bunku (WC + sprcha a umývadlo). Jedna z izieb je prispôbená imobilným. Pri lôžku je osvetľovacia rampa so špecializovaným vývodom pre kompletnú starostlivosť a monitorovanie pacientov. V blízkosti izieb je miestnosť sestry a ošetrovňa. Chirurgická časť je prepojená so všetkými potrebnými hygienickými slučkami, filtrami, miestnosťami pre skladovanie materiálu, odpadu, čistiaca miestnosť, umývačňa a sterilizácia materiálu, umývačňa lekárov a príprava pacienta. Operačná sála je vybavená špičkovými prístrojmi a s čiastočným denným osvetlením, vytvára kvalitné podmienky pre pacienta i operačný tím. Operácie je možné sledovať z odpočinkovej miestnosti vedľa operačnej sály. Mammacentrum sv. Agáty je vybavené dennými miestnosťami, šatňami a hygienickými zázemím (samostatne pre pacientov a personál).

Celková plocha pozemku:	10 574,27 m²
Zastavaná plocha:	962,28 m²
Obstavaný priestor:	17 080,12 m²
Úžitková plocha:	3 973,39 m²
Celková podlažná plocha:	4 509,27 m²
Úžitková plocha garáží:	419,57 m²

Slovo autora

Ing. arch. Marián Šovčík, CSc. AMS Partners, spol. s r. o.

Riešenie zdravotníckeho zariadenia si vyžaduje osobitný prístup, pretože pri projektovaní ide o špeciálne typologické, technické a normatívne požiadavky.

Náša úloha bola o to zložitejšia, že sme počas výstavby akceptovali formujúce sa predstavy investora, ktorý investoval nemalé prostriedky do najmodernejšieho technického vybavenia náročných zdravotníckych zariadení, za podmienky extrémne neprekročiteľného rozpočtu stavby. Diagnostické prístroje zakúpené investormi sú najvyššej kvality a sú jedinečné v celom slovenskom zdravotníctve. Podobne aj interiérové vybavenie doplnené výtvarnými dielami je na slovenské pomery nevhádzne.

Priebežne rozvíjajúce sa požiadavky nielen investora, ale aj samotného budúceho personálu, kladli mimoriadne nároky na udržanie celkového konceptu stavby i jej hmoty, v snahe zamedziť jej „rozpadu“. Je potrebné konštatovať, že sa nám to úspešne podarilo za veľmi dobrej spolupráce investora, ktorý nám prejavil plnú dôveru, končiac generálnym dodávateľom stavby a všetkými zúčastnenými.

Z realizácie stavby vyplýval jeden zaujímavý poznatok. Konštrukčné výšky by sa mali optimalizovať tak, že nie je problém hociaký stavbu prispôbiť na rôzne funkcie (od bývania, po zdravotníctvo). Prvotná ekonomika stavby by mala ustúpiť dlhodobej ekonomike stavieb. Som toho názoru, že táto skutočnosť veľmi súvisí s problematikou trvaloudržateľného rozvoja. Ale to by už bola diskusia o normách, vyhláškach a iných predpisoch.

To posledné a najzaujímavejšie je, že Polyfunkčný dom Moyses v Banskej Bystrici bude vysvätený a spustený do prevádzky až po úplnom a bezchybnom skompletizovaní v septembri 2009.

Na 4. NP je možné pred a po vyšetreniach pacienta krátkodobu ubytovať v dvojlôžkovej izbe. V blízkosti sú kancelárie Mammacentra sv. Agáty. Zostávajúca časť podlažia tvoria prenájomateľné ambulancie.

V suteréne je miestnosť na dezinfekciu postelí pre lôžkovú časť, sklady a parkovanie (15 parkovacích miest, z toho jedno pre imobilných) s obmedzeným prístupom do objektu. Je tu vybudovaný aj plynotesný úkryt civilnej ochrany pre 92 osôb. V areáli objektu je možnosť parkovania pre cca 37 áut.

Objekt je veľkoryso dotvorený výtvarnými dielami od Ing. arch. Rastislava Bera, akademického sochára Štefana Kovaľa a akademického maliara Štefana Kocku. Vitráž navrhoval akademický maliar Peter Pisár. Realizovala ju dielňa majstra Jána Geráta z Ráztočna.

Konštrukčné riešenie

Nosný systém objektu tvoria monolitické železobetónové stĺpy, doplnené monolitickými stúžujúcimi stenami. Stropné monolitické železobetónové dosky sú bez vnútorných prievlakov, po obvodoch stužená ramennými nosníkmi, schodiskové a medzipodesty sú tiež monolitické železobetónové. Obvodové plášť – výplňové obvodové steny sú vymurované z presných tvárníc YTONG so zateplením izoláciou z minerálnych vlákien. Vnútorne nenosné steny sú tiež z presných tvárníc YTONG. V objekte sú dva výťahy –

osobný lanový výťah a lôžkový výťah Slovákia líft, s úpravami pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, ktorý bude slúžiť aj ako požiarne-evakuačný výťah.

Strechu objektu nad 4. NP tvorí z časti pochádzna terasa s betónovou dlažbou, z časti nepochádzna strecha so zastrkováním. Nad 5. NP (elipsa) je nepochádzna plochá strecha s nosnou časťou z trapezového plechu.

Všetky strechy sú realizované s tepelnou izoláciou z extrudovaného polystyrénu. Krytinu tvoria izolačné pásy z fólie PVC-P, otvorené mechanicky alebo prítlačným.

Technické riešenie

Zdrojom tepla sú tu dva plynové kondenzačné kotle umiestnené v kotolni na 5. NP. Pre vykurovanie objektu boli zriadené primárne rozvody UK a sekundárne rozvody v jednotlivých priestoroch pre napojenie vykurovacích telies z rozdeľovačov. V hygienicky čistých priestoroch boli osadené špeciálne vykurovacie telesa s hladkým povrchom.

Objekt je odkanalizovaný delenou kanalizáciou. Rozkvy z teplej a studenej vody sú v objekte z vodovodných stupáčik vedene pod stropom 1. a 3. NP.

VZT rieši v objekte náročné prevádzky, vetranie, chladenie, úpravu vzduchu s vysokými požiadavkami na čistotu, výškost a stálu teplotu prostredia. Čisté priestory sú vetrané aj pretlakovo, s viacstupňovou filtráciou a s možnos-

fou regulácie systému. Dôležité je použitie tlmivých hluků, aby sa hluk neprenášal do odsávaných priestorov. Samostatne je riešené požiarne vetranie predsieňou pred evakuačným výťahom a prevetranie garáže.

Elektrosorozvodňa sa nachádza na 1. NP so samostatným vchodom z verejného priestoru. Jednotlivé prevádzky sú samostatne merané a podlažia sú napojené z podružných rozvádzačov.

Pri vstupnej rampe do podzemnej garáže je umiestnená miestnosť diesela-agregátu. Ten zabezpečuje preklenutie dlhodobých výpadkov energetickej siete. Spolupracuje priamo s UPS pri operačnej sále. Z rozvádzača v miestnosti diesela-agregátu sú napojené technologické zariadenia – výťah a rozvody núdzového osvetlenia.

Vnútorne slaboprúdové rozvody zabezpečujú štruktúrovaný kabelážny systém, počítačový sieť, telefónne systémy, nemocičný informačný systém a televízne rozvody, požiarne rozhlas, ERS, EZS a kľúčový evidenčný systém. Riešený je komplexný súbor rozvodov a centrál pre plnú funkčnosť modernej a bezpečnej polyfunkčnej budovy.

V spolupráci s Ing. arch. Mariánom Šovčíkom pripravila Martina Trnkusová Foto: AMS Partners, spol. s r. o.